

هوا را «پاک» از دست داده‌ایم

براساس اعلام مسئولان، امروز اوج آلودگی هواست و تعطیلی فردای تهران هم در دست بررسی است ...

براساس اعلام مسئولان، امروز اوج آلودگی هواست و تعطیلی فردای تهران هم در دست بررسی است

هوا را «پاک» از دست داده‌ایم

باز آلودگی هوای تهران از مرز هشدار گذشت؛ باز تهران تعطیل شد؛ باز پلیس راهور طرح‌های ویژه‌ای را به کار گرفت و این بار طرح زوج و فرد از در خانه‌ها اجرا شد، باز هزاران خودرو جریمه شد و آلودگی شهر نه تنها کمتر نشد، بلکه شاخص‌های نشان‌دهنده آلودگی هوا بالاتر از همیشه ایستاد، دیگر برای شهروندان تهرانی خواندن و شنیدن اخبار درباره آلودگی هوا عادی شده است، آنقدر روزنامه‌ها و نشریه‌های مختلف درباره آلودگی هوا نوشته‌اند که دیگر همه از ضرر و زیانی که این آلودگی به وجود می‌آورد باخبرند.

همه می‌دانند که سالانه حدود 5000 نفر به دلیل آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند یا کمتر شخصی است که نداند ضرر و زیان تعطیلی تهران در هر روز بیشتر از 350 میلیارد تومان است، اما در این میان تنها چیزی که هر شهروند عاقلی را به فکر وادار می‌دارد این است؛ چرا با این‌که همه از آلودگی هوا و مشکلات آن می‌دانند، هر سال نسبت به سال‌های گذشته این مشکل پررنگ‌تر می‌شود.

امروز هم که اوج آلودگی هوا اعلام شده، اولین و آخرین باری نیست که تهران و کلانشهرهای دیگر کشورمان به دلیل مشکل آلودگی هوا تعطیل و نفس کشیدن برای شهروندان مشکل می‌شود. چند سال پیش یعنی سال 1383 رئیس وقت سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص هوای تهران گفت: با وجود موفقیت‌های برنامه جامع کاهش آلودگی هوای تهران همچنان انتظار داشتن روز پاک خیلی زود است.

در سال 88 هم تعطیل شدن تهران به دلیل آلودگی هوا باعث ایجاد مشکل در سامانه 118 شد؛ در آن سال مدیر روابط عمومی شرکت مخابرات گفت: اختلال ایجاد شده در این سامانه به دلیل تعطیلات ناگهانی ناشی از آلودگی هواست، چراکه 30 درصد از پرسنل این سازمان در محل کار خود حاضر نشده‌اند.

اگر بخواهیم چند سال گذشته را مرور کنیم باید به صحبت‌های رئیس فراکسیون محیط زیست هم اشاره کنیم. او در سال 89 ضرر و زیان هر روز تعطیلی تهران را برابر با 350 میلیارد تومان اعلام کرد. جالب است بدانید که در همین سال مدیر سازمان انتقال خون کشورمان هم گفت، تشدید آلودگی هوا به بستری شدن بیماران بیشتری در بیمارستان‌ها منجر شده و در نتیجه به خون بیشتر نیاز است.

او گفت تعطیلات غیرقابل پیش‌بینی باعث کاهش ذخیره خون در کشور می‌شود.

تاریخچه آلودگی هوای کشورمان آنقدر طولانی است که در این مقاله نمی‌گنجد، اما همین را هم اضافه کنیم که در سال‌های 89 و 90 هم آلودگی هوا سبب تعطیلی مدارس شد و دانش‌آموزان برای چند روز از درس و مشق خود عقب افتادند.

شاخص بهتر شده است

مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران در خصوص چند و چون آلودگی هوای پایتخت به جام‌جم می‌گوید: ماجرای آلودگی هوای تهران داستانی طولانی دارد و از سال 84 تا به امروز، اقدام مثبتی در این خصوص انجام نشده است.

به گفته رشیدی، برای استاندارد سازی و ارتقای کیفیت خودروها کمتر کاری انجام شده برای همین اوضاع آلودگی هوا هر سال نسبت

به سال گذشته بدتر می‌شود.

یوسف رشیدی درباره تعطیلی به عنوان راهکاری برای مقابله با آلودگی هوا هم می‌گوید: تعطیلی تنها مسکن است و مانند این است که دارویی آرامبخش را به بیماری سرطانی بخورانیم. برای رفع مشکل آلودگی هوا باید کارهای اساسی صورت گیرد، مانند از رده خارج کرده خودروهای فرسوده، استانداردسازی موتورسیکلت‌ها و بهبود خودروهای دیزلی. وی می‌گوید: آلودگی هوا در سراسر شهر تهران از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب وجود دارد و فقط در قسمت‌هایی که از ترافیک به دور است، امکان دارد آلودگی کمی کمتر باشد. او درباره میزان آلودگی هم می‌گوید: روز جمعه (دیروز) شاخص از 150 به 137 کاهش پیدا کرده است و پیش‌بینی می‌کنیم شب‌ها هم به این شکل بماند.

ادامه طرح زوج و فرد از در منازل تا اطلاع ثانوی

پلیس راهور هم برای کاهش آلودگی هوای تهران طرح ویژه‌ای را اجرا کرد تا با کم کردن تردد خودروها از میزان آلودگی هوا کم شود.

رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران، روز گذشته از توقیف 2000 خودروی آلاینده و جریمه شدن 65 هزار خودرو در طرح زوج و فرد از در منازل خبر داد و به ایسنا گفت: در عین حال از زمان اجرای سراسری طرح زوج و فرد در پایتخت، 65 هزار خودروی متخلف جریمه و 300 هزار راننده نیز تذکر گرفتند.

به گفته سردار رحیمی، طرح زوج و فرد خودروها از امروز (شنبه) تا اطلاع ثانوی از در منزل اجرا می‌شود و ماموران پلیس به‌طور جدی با خودروهای متخلف برخورد می‌کنند. به این ترتیب خودروها از امروز براساس رقم سمت راست پلاک خود در روزهای زوج یا فرد می‌توانند در سطح شهر تهران و داخل محدوده زوج و فرد تردد کنند.

رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران افزود: خودروهای دارای مجوز طرح ترافیک بدون توجه به رقم پلاکشان در تمام سطح شهر اجازه تردد خواهند داشت و ساعت اجرای طرح زوج و فرد در پایتخت از 6 و 30 دقیقه صبح تا 19 و طرح ترافیک از 6 و 30 تا 17 است.

رحیمی از جریمه خودروهای متخلف به ازای هر ساعت 200 هزار ریال خبر داد و درخصوص آمار برخورد با خودروهای آلاینده و دودزا خاطرنشان کرد: از ابتدای دی تاکنون 3600 دستگاه خودرو به دلیل دودزا بودن، آلاینده و نداشتن معاینه فنی اعمال قانون یا توقیف شد که از این تعداد حدود 2000 دستگاه خودروی آلاینده روانه پارکینگ شده و طرح تشدید برخورد با خودروهای آلاینده و دودزا همچنان ادامه دارد.

راهکار عملی

از زمانی که مسئولان به ضرر و زیان آلودگی هوا پی بردند، راهکارهایی را ارائه کرده و به کار گرفتند که هیچ کدام آن‌طور که باید و شاید جوابگو نبوده است، برای نمونه مدتی قبل با استفاده از هواپیماهای شرکت هواپیمایی خدمات وزارت جهاد کشاورزی آسمان تهران را آب‌پاشی کردند. در این طرح هواپیماها تا ارتفاع صد متری به زمین نزدیک می‌شدند تا با پاشیدن آب، ذرات معلق و آلاینده تهران را پاک کنند، اما این طرح موفق نبود، برای همین کنار گذاشته شد.

درباره تعطیل کردن شهر هم به گفته یکی از کارشناسان این طرح به 50 سال پیش تعلق دارد، برای همین بهتر است به جای چنین راه‌حلهایی مسئولان برای به حداقل رساندن آلودگی هوا چه در خودروها و چه در سوخت تلاش کنند و راهکارهای مناسبی را در این خصوص به کار بگیرند، برای نمونه کشورهای دیگری هم تا به حال با این مشکل روبه‌رو بوده‌اند، اما آنها با به‌کار گرفتن راهکاری درست، موفق شده‌اند این آلودگی را به حداقل برسانند.

تجربه دیگر کشورها

اگر بخواهیم درباره آلودگی‌های هوا در انگلستان حرف بزنیم، باید به سال 1952 اشاره کنیم، از پنجم تا نهم دسامبر در این سال وارونگی دما در لندن باعث شد آلودگی آنقدر شدید شود که 4000 نفر جان خود را از دست بدهند یا در هجدهم ژوئن 1970 ساکنان توکیو یکی از آلوده‌ترین روزهای شهر خود را تجربه کردند. در این روز آلودگی هوا سبب شد که 6000 نفر از شهروندان این کلانشهر به دلیل مشکلات تنفسی در بیمارستان بستری شوند. تا به حال کشورهای زیادی با آلودگی هوا دست به گریبان بوده‌اند، اما کارشناسان آنها راهکارهای مناسبی را برای حل این مشکل به کار گرفته و توانستند مانع تکرار چنین مشکلاتی شوند، برای همین بهتر است حالا که مشکل آلودگی تهران قرار است در مجلس بررسی شود، مسئولان حداقل با الگوبرداری درست از این کشورها راهکار مناسبی ارائه

کنند.

قانون و آلودگی هوا

مهرداد لاهوتی، نایب‌رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس نیز درخصوص مشکل آلودگی هوای تهران به ایسنا گفت: قانون راهکارهای بلندمدت مقابله با آلودگی هوا را تعیین کرده است و جای انتقاد است که چرا این راهکارهای اساسی دنبال نمی‌شود. این در حالی است که علاوه بر افزایش مبتلایان به تنگی تنفس و ناراحتی‌های تنفسی، سالانه حدود 4700 نفر در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند، این آمار بسیار تکان‌دهنده است، ضمن این که در کنار این آسیب‌های جانی، آسیب‌های اقتصادی زیادی هم به جامعه از این طریق تحمیل می‌شود.

لاهوتهی افزود: طبق قانون برنامه چهارم، 75 درصد جابه‌جایی‌ها در تهران و دیگر کلانشهرها باید با حمل و نقل عمومی صورت گیرد که 30 درصد از جابه‌جایی مسافر باید توسط مترو انجام شود. در حال حاضر از این 75 درصد، حداکثر 40 تا 45 درصد محقق شده و از 30 درصد جابه‌جایی مسافر توسط مترو هم 6 تا 7 درصد تحقق یافته است. نایب‌رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس بیش از 80 درصد آلودگی هوا را ناشی از خودروها دانست و گفت: یکی از تدبیرهایی که در قانون برای مقابله با آلودگی هوا صورت گرفته، تقویت حمل و نقل عمومی است.

در قانون همچنین پیش‌بینی شده که فقط 25 درصد از خودروهای شخصی استفاده شود. مردم اگر مطمئن باشند حمل و نقل عمومی سرویس‌دهی خوبی دارد حتماً از خودروی شخصی استفاده نمی‌کنند.

وی تصریح کرد: ما همچنین در بحث سوخت باید استاندارد یورو 4 را رعایت می‌کردیم، در حالی که هنوز در یورو 2 هستیم. خودروسازان هم می‌گویند اول باید سوخت یورو 4 موجود باشد تا خودروها بر این اساس تولید شود. وی در پایان از تشکیل جلسه فراکسیون محیط زیست در هفته آینده برای بررسی موضوع آلودگی هوای پایتخت و برخی کلانشهرها خبر داد.

جزئیات تصمیمات کارگروه آلودگی هوا

جزئیات مصوبات جدید کارگروه ملی و کمیته هماهنگی مواقع اضطرار استان تهران اعلام شد. اجرای محدودیت طرح زوج و فرد از در منازل و ممنوعیت فروش طرح روزانه ترافیک از امروز تا اطلاع ثانوی و استفاده نیروگاه‌ها و کارخانه‌ها از سوخت گاز به جای مازوت از مصوبات این کارگروه است. علاوه بر این که همه تمرینات ورزشی و مسابقات ورزشی استان تهران از روز جمعه گذشته تا دوشنبه هجدهم دی لغو شده است. علاوه بر این تصویب شد که تمامی مراکز آموزش عالی، دانشگاه‌ها، وزارتخانه‌ها، نهادها و موسسات دولتی و عمومی و بانک‌ها امروز تعطیل باشد. البته مسئولان بانک‌ها موظف شدند نسبت به ایجاد شعب کشیک برای امروز اقدام کنند و تصویب شد که تمامی مراکز درمانی، اورژانس و آتش‌نشانی فعال و دایر باشد.

توصیه‌های زیر را جدی بگیرید

* سالمندان، کودکان و افرادی که بیماری قلبی و ریوی دارند، از ترددهای غیرضروری در سطح شهر خودداری کنند. توجه کنید که نوزادان به دلیل این که دستگاه تنفسی‌شان کامل نشده، در معرض خطر بیشتری قرار دارند.

* بهتر است ورزشکاران در روزهایی که هوا آلوده است، از تمرین‌های ورزشی اجتناب کنند، زیرا فعالیت‌های ورزشی باعث تنفس بیشتر و در نتیجه ورود سموم بیشتر به بدن می‌شود.

* چنانچه شرایط سفر به مناطقی که هوای سالم دارد، برایتان مهیاست، این فرصت را از دست ندهید.

* زمانی که هوای تهران در شرایط ناسالم قرار می‌گیرد، هیچ‌کدام از ماسک‌های معمولی جلوی ورود هوای آلوده به ریه‌های شما را نمی‌گیرد.

* مصرف آبمیوه‌های طبیعی و لبنیات تازه مانند شیر می‌تواند به دفع سمومی که از طریق آلودگی هوا جذب بدن می‌شود، کمک کند.

* به‌کارگیری دستگاه بخور در محل کار یا خانه برای مقابله با آلودگی هوا مفید است.

* برای جلوگیری از غلیظ شدن خون از خوردن موادی مانند گوشت قرمز، عدس، لوبیا چیتی و آرد سفید بپرهیزید و در صورت امکان

میوه‌هایی مانند پرتقال و لیمو شیرین که حاوی ویتامین C است، مصرف کنید.

* استفاده از دستگاه‌های تهویه هوا می‌تواند گزینه مناسبی برای مقابله با آلودگی هوا باشد.

مهدی آیینی / جام‌جم